

Адзначаючы выдатныя заслугі Першага сакратара Цэнтральнага Камітэта КПСС, Старшыні Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчова ў кіраўніцтве па стварэнню і развіццю ракетнай прамысловасці, навукі і тэхнікі і паспяховым ажыццяўленні першага ў свеце касмічнага палёту саветскага чалавека на караблі-спадарожніку «Усход», які адкрыў новую эру ў асваенні космасу, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР узнагародзіў М. С. Хрушчова ордэнам Леніна і трэцім залатым медалем «Серп і молат».

За вялікія поспехі, дасягнутыя ў развіцці ракетнай прамысловасці, навукі і тэхнікі, паспяховае ажыццяўленне першага ў свеце палёту саветскага чалавека ў касмічную прастору на караблі-спадарожніку «Усход» другім залатым медалем «Серп і молат» узнагароджаны 7 вядомых вучоных і канструктараў — Герояў Сацыялістычнай Працы, званне Героя Сацыялістычнай Працы прысвоена 95 вядучым канструктарам, кіруючым работнікам, вучоным і рабочым, ордэны і медалі СССР уручаны 6 924 чалавекам.

На прыёме ў Вялікім Крамлёўскім палацы ў гонар выдатнага подзвіга вучоных, інжынераў, тэхнікаў і рабочых, якія забяспечылі паспяховае ажыццяўленне першага ў свеце палёту чалавека ў касмічную прастору, у гонар першага ў свеце касманаўта Ю. А. Гагарына. Гаварыш М. С. Хрушчоў вітае творцаў вялікай перамогі.

ДАВАЙЦЕ АДПОР ПАКЛЁПНІКАМ!

Дарагія землякі! Між вамі і Мінскам, дзе выходзіць наша газета — дзесяці дзяржаўных граніц, і ўсё ж мы хочам, вельмі хочам, каб вы заўсёды мелі самыя прадзіўныя і дакладныя весткі аб Радзіме.

Нядаўна ў нашым друку, як і ва ўсёй зарубежнай прэсе, было апублікавана нямала матэрыялаў аб сустрэчы Старшыні Савета Міністраў Саюза ССР М. С. Хрушчова з прэзідэнтам Злучаных Штатаў Амерыкі Джонам Кенедзі.

Відавочна, многія з вас читалі і выступленне М. С. Хрушчова па радыё і тэлебачанню, якое поўнасьцю было апублікавана ў 48 нумары нашай газеты. Такім чынам, кожны з вас, дарагія землякі, можа зрабіць адпаведныя вывады аб палітыцы Саветскага ўрада, аб яго шчырым жаданні жыць у дружбе з усімі народамі свету.

Галоўнае цяпер заключаецца ў тым, каб неадкладна вырашыць пытанне аб усеагульным і поўным раззбраенні. Людзям, якія перажылі жахі апошняй сусветнай вайны, няма патрэбы нагадваць, да чаго можа прывесці наяўнасць знішчальнай зброі ў дзяржаў на чале з ваўнянічымі ўрадамі. Інтэрэсы простых людзей менш за ўсё цікавяць падпальшчыкаў новай вайны. Ім — абы ніхто не заступіў дарогі на шляху да сусветнага панавання. Таму мірныя прапановы Саветскага Саюза выводзяць з раўнавагі імперыялістаў, вымушаюць іх таптацца на месцы.

Зяйдлівымі праціўнікамі нармалізацыі міжнародных адносін з'яўляюцца і беларускія нацыяналісты. Праўда, пагоды яны не робяць. Апроч ліцэнзій на выданне сваіх прадажных друкаваных «ворганаў» у так званым «вольным свеце» — у іх нічога няма за душой. Таму гэтыя гора-змагары перш за ўсё налягаюць на язык. У вайну яны ўслаўлялі гітлераўскі «новы парадак» з лесам шыбеніц на зямлі бацькоў нашых, цяпер выслушваюцца перад імперыялістамі.

Дарэмна стараюцца спадары нацыяналісты! Нашы браты і сёстры за рубяжом, якім дарагія інтарэсы Радзімы, ведаюць, куды гнуць абрамчыкі і астроўскія і смела выкрываюць гэтых паклёпнікаў.

«Як пачалася вайна, — піша ў сваім пісьме ў рэдакцыю газеты «Голас Радзімы» наш зямляк І. Ц. — мне тутэйшыя чорнасарочнікі казалі: «Табе трэба ісці дабраахвотна на фронт супраць СССР». Але я адказаў ім: «Там мае бацькі, браты, сёстры — я супраць іх не пайду».

За адмову ад удзелу ва ўзброеным нападзе на Савецкі Саюз аўтару гэтага пісьма прагражала смерць, але ён не спа-

лохаўся пагроз, не пайшоў забіваць сваіх родных і блізкіх.

«Я многа пацярпеў тады, — піша ён, — але затое сумленне засталася чыстым».

Людзі з чыстым сумленнем заўсёды памятаюць аб сваім абавязку перад Радзімай. Яны самі рашуча выкрываюць паклёпнікаў і дапамагаюць у гэтай пачэснай справе рэдакцыі нашай газеты. Нядаўна мы атрымалі пісьмо ад суайчыннікаў з Канады. Яны пішуць:

«Мы, група беларускіх эмігрантаў у Канадзе, — даводзім да вашага ведама, што ў Вінніпегу жыве нягоднік і злачынца Мікалай Радчанка. Яго рукі ў крыві беларускіх жанчын і дзяцей, забітых і закатаваных у час вайны. Яго сумленне заплямлена злачынствамі супраць саветскіх грамадзян. Ён і цяпер не спыніў сваіх злачынстваў, паклёпнічае на Саветскую Радзіму і саветскіх людзей. Высылаем яго фатаграфію і просім даць адпор гэтаму паклёпніку».

Гэтае пісьмо было накіравана жыхарам вёскі Вялікі Бор Хойніцкага раёна, дзе ў свой час жыў Радчанка, з просьбай падрабязна расказаць аб яго мінулым. Расказы вялікаборцаў надрукаваны ў 43 нумары «Голасу Радзімы». Цяпер усе эмігранты ведаюць сапраўдны твар гэтага ката.

А вось яшчэ адзін ліст. Наш зямляк Іван П. з Аўстраліі піша:

«Я і іншыя мае сябры не раз гаварылі, чаму не прышоў той розум у галаву нам раней, на Радзіме, чаму мы пайшлі супраць сваёй Радзімы і вымушаны бадзяцца па чужых краінах. Я вам напісаў гэта пісьмо таму, каб вы не думалі, што я і да гэтага часу вораг сваёй Радзімы. Былі ў маім жыцці такія памылкі, больш яны не паўтарацца. І зараз ёсць ворагі нашай Радзімы, але іх мала, і мы даём ім добры адпор. Асабліва з заходніх абласцей Украіны ёсць зяйдлыя нацыяналісты, гавораць, што мы яшчэ вызвалім Украіну ад більшавікоў. Я ім гаварыў, што ваша Украіна ёсць вольная і вам больш не бачыць яе. Мой сусед, зяйдлы бандэравец, хадзіў у паліцыю скардзіцца, што я з'яўляюся камуністам, што я атрымліваю саветскія газеты і часопісы. А я яму параіў, каб ён чытаў саветскія газеты і больш ведаў, як людзі жывуць на Украіне. І яму гавару: можа з тваёй галавы выйдзе дурман, які ўклялі бандэраўскія бандыты».

Радкі гэтага пісьма гавораць самі за сябе. Сапраўдны патрыёт не дазваляць паклёпнікам ганьбіць нашу Радзіму.

Дарагія землякі! Нас раздзяляюць граніцы, але будзем разам змагацца за мір і дружбу паміж народамі. Выкрываць злачынцаў — справа гонару кожнага сапраўднага беларуса. Давайце адпор паклёпнікам і правакатарам.

Слаўся, Айчына ты наша свабодная!

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 49 (534)

Чэрвень 1961 г.

Год выдання 7-ы

БЕЛАРУСКІ БРЭЗОЛ

БАБРУЙСК. Першая тэхналагічная лінія па вырабу брэзолу ўведзена ў дзеянне ў цэху будматэрыялаў Бабруйскага завада гумава-тэхнічных вырабаў.

Пасля адладкі абсталявання выпушчаны першыя квадратныя метры каштоўнага ізаляцыйнага матэрыялу для газа і нафтаправодаў.

Даяркі вопытна-узорнай гаспадаркі Ганусаўскай селекцыйнай станцыі Нясвіжскага раёна абавязаліся надаць у бягучым годзе ад кожнай каровы ў сярэднім па 2 900 кілаграмаў малака. На здымку: перадавыя даяркі Вольга Лабанжвіч (злева), Яўгенія Іванова і Яўгенія Орпель.

Школа на ферме

На механізаванай малочна-таварнай ферме саўгаса «Падалессе» Рэчыцкага раёна створана школа перадавога вопыту. Нядаўна ў школе адбыўся першы выпуск. Майстэрствам электрадаення авалодалі 36 даярак калгасаў і саўгасаў Гомельскай вобласці.

Пад кіраўніцтвам знатнай даяркі дэпутата абласнога Савета камсамолкі Ніны Пастуховай жывёлаводы Гомельшчыны вучаюць перадавыя метады ўтрымання жывёлы, працэс механічнага даення і г. д.

* * *

Перасоўная выстаўка

БРЭСТ. Нядаўна ў абласным Доме тэхнікі адкрыта перасоўная выстаўка твораў беларускіх мастакоў, арганізаваная Беларускай дзяржаўнай мастацкай музеем. На выстаўцы шырока прадстаўлены жывапіс і графіка.

Выстаўку ўжо наведла больш як 5 тысяч чалавек. У бліжэйшы час творы мастакоў будучы паказаны ў Кобрыне, Баранавічах, Пінску і іншых гарадах і раённых цэнтрах вобласці.

На здымку: перадавы шахцёр Салігорскага калійнага камбіната Міхаіл Фігельман у забой.

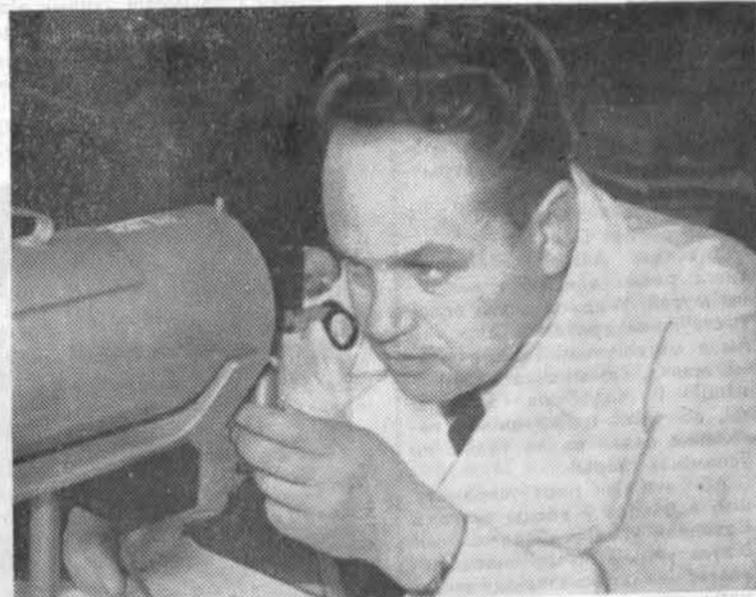
ПАДЗЕІ, ФАКТЫ, НАВІНЫ...

З кожным днём на фабрыках і заводах Гомеля расце колькасць рабочых, якія па закліку калектываў маскоўскіх прадпрыемстваў рашылі сустрэць XXII з'езд Камуністычнай партыі Саветскага Саюза асабістымі вытворчымі падарункамі. Толькі на заводзе «Гомсельмаш» дзякуючы эканомнаму выдаткаванню матэрыялаў будзе выпушчана звыш плана пяць камбайнаў.

Рабочыя Віцебскага завада радыётэатэлаў паспяхова змагаюцца за тое, каб гадавы план выканаць датэрмінова — 17 кастрычніка, гэта значыць да дня адкрыцця з'езда.

У дваццаць краін свету пастаўляе сваю прадукцыю Баранавіцкі завод, які выпускае розныя прылады для станкоў.

З вялікім натхненнем рабочыя завада датэрмінова выканалі заказ і адправілі партыю прылад для гераічнай Кубы.

Кандыдат хімічных навук В. С. Камароў у Інстытуце агульнай і неарганічнай хіміі АН БССР працуе над тэмай: «Вывучэнне прыродных адсарбентаў БССР» для патрэб нашай перапрацоўчай прамысловасці Беларусі. На здымку: В. С. Камароў у лабараторыі наліоднай хіміі.

ЦУКРОВЫ ЗАВОД БУДУЕЦА

Новая школа-інтэрнат, дзе будуць займацца дзеці рабочых цукровага завода.

таварышах — будаўніках. Працуе Мяцельскі ў дарожнай брыгадзе, якая пракладае новую дарогу да цукровага завода.

— Вам не пашанцавала, — гаворыць шафёр, — вязу вас па дрэннай дарозе, толькі нядаўна пракладзенай на голым полі. Прыязджайце да нас праз месяц два — не пазнаеце яе. А наогул вельмі добра, што вы хочаце напісаць аб цукровым заводзе, які будуць рабочыя. У нас ёсць многа цікавага, асабліва людзі.

Вось і кантора будоўлі. Размешчана яна ў цэнтры гарадка. З акон відаць увесь вялізны фронт работ: гудуць і крочаць экскаватары з высока ўзнятымі стальнымі стрэламі, адзін за адным пад'язджаюць грузавікі: падвоззяць пясок, гравій, будаўнічыя матэрыялы...

Д. І. Бяляцкі, начальнік будаўніцтва, раскажаў, што на вялікай тэрыторыі, адведзенай заводу — 300 гектараў — ужо ў гэтым годзе узводзіцца 66 будынкаў.

Будаўніцтва вядзецца пры дапамозе перадавой тэхнікі. Хуткімі тэмпамі ўзводзіцца галоўны і дапаможныя карпусы, нафтабаза, сховішчы, вадазборныя збудаванні, жылы гарадок з усімі культурна-бытавымі аб'ектамі. Ужо ўведзены ў строй шэсць трохпавярховых жылых дамоў, у якіх рабочыя атрымалі добраўпарадкаваныя кватэры з цэнтральным ацяпленнем і газам, 208 чалавек, у асноўным моладзь, пасяліліся ў новым рабочым інтэрнаце. Заканчваецца будаўніцтва сталовай, магазінаў, лазні, млына, клуба, хлебапякарні, школы, пральні, дзіцячага сада і ясляў.

На будаўніцтве завода працуюць звыш 800 чалавек: мантажнікі, электрыкаў, сантэхнікаў, наладчыкаў, аддзелачнікаў, інжынера-тэхнічных работнікаў і служачых.

З першых дзён будаўніцтва завода працуе тут і Фёдар Максімавіч Тунчык. Ён прышоў на будоўлю адразу ж пасля вяртання на Радзіму з Аргенціны. Не адзін дом узвёў Тунчык разам з будаўнікамі яго трэста ў Брэсце. Цяпер будзе завод.

Вялікую любоў і павагу з боку рабочых заваяваў Фёдар Максімавіч. Некалькі год запар яго выбіралі на кіруючыя пасады ў прафсаюзнай арганізацыі, і зараз Фёдар Максімавіч — член мясцовага прафсаюзнага камітэта. Як да чалавеча таварыша, да яго звяртаюцца многія рабочыя. Ён стараецца дапамагчы кожнаму: каму хутчэй атрымаць новую кватэру, каму ўладкаваць дзяцей у яслі, дзіцячы сад, піянерскі лагер або школу-інтэрнат.

Фёдар Максімавіч Тунчык кіруе комплекснай будаўнічай брыгадай.

— У маёй брыгадзе 32 чалавекі, — гаворыць Фёдар Максімавіч. — Гэта цудоўныя работнікі: Уладзімір Жураўскі, Мікалай Ша-

бала, Рыгор Нікуць, Мікола Кісляк, Пётр Карпук, Валя Вераюк, Люба Закрэўская, Ніна Астроўская. Яны — майстры на ўсе рукі. Кожны дзень, асабліва зараз, калі мы паставілі задачу заваяваць званне брыгады камуністычнай працы, — яны стараюцца перавыконваць план, рабіць як мага больш і лепш. З такімі работнікамі горы можна варочаць. А зарабляюць як? У сярэднім 100 рублёў у месяц. А я, як брыгадзір, — 140 рублёў.

— А ў вас, Фёдар Максімавіч, якая спецыяльнасць? — пацікавіліся мы.

— Я выконваю любую работу: бетоншчыка, каменшчыка, цесляра. Нездарма ж нас «комплекснікамі» клічуць.

У той дзень, калі мы прышлі на будоўлю, Фёдару Максімавічу споўнілася 66 год. Перадавога рабочага цёпла віталі з днём нараджэння, жадалі доўгіх год здароўя.

— Папрацюю яшчэ крыху, пусцім завод, — тады і на пенсію можна, — гаворыць Тунчык. — Вельмі хачу сваімі вачыма ўбачыць, як пачне працаваць гэты наш родны, беларускі завод.

Кожны дзень у рабочым гарадку закладаюцца новыя падмуркі, растуць паверхі новабудоўляў, кіламетры новых дарог, якія злучаць завод з многімі месцамі рэспублікі.

Меў рацыю Віктар Мяцельскі: завод будуць цудоўныя людзі. Імі

Фёдар Максімавіч Тунчык.

любавацца можна не толькі ў працы, але і ў адпачынку. Гэта яны арганізавалі гурткі мастацкай самадзейнасці — харавы, танцавальны, музычны і драматычны, раз-

вучваюць новыя песні, танцы, вершы. А потым выступаюць перад рабочымі і працаўнікамі калгасных палёў з канцэртамі мастацкай самадзейнасці.

У многіх будаўнікоў зараз гараць час: набліжаецца канец навучальнага года.

Укладку перакрыццля на збудаванні прапарачных камер вядзе газаваршчык Дзмітрый Працэнка.

Рэпартаж

Сакратар камсамольскай арганізацыі, старшы інжынер Дзіна Сёмачкіна расказала, што большасць моладзі, якая працуе на будоўлі, працягвае сваю вучобу без адрыўу ад вытворчасці — у вярхоўных школах, на завочных факультэтах і аддзяленнях тэхнікумаў і інстытутаў. Так, напрыклад, галоўны інжынер Уладзімір Багланаў заканчвае ў гэтым годзе завочны Маскоўскі інжынерны інстытут, Мікалай Ляўчук, працуючы на будоўлі, закончыў школу-дзсяцігодку, будаўнічы тэхнікум, цяпер займаецца ў інстытуце. Будаўнічае ўпраўленне паслала сваіх лепшых работнікаў — Віктара Ігнатавіча і Аляксея Мацвеева вучыцца на стаяцянараў у Беларуска-палітэхнічным інстытуце імя Сталіна. Будаўнічае ўпраўленне штотомесця выплачвае ім стыпендыю. Скончыўшы інстытут, Віктар і Аляксей зноў вернуцца на сваю будоўлю, але ўжо кваліфікаванымі інжынерамі. Паспяхова вучацца ў Жабінкаўскай вярхоўнай школе Мікалай Курлюк, Сцяпан Кавальскі, Валерыя Рагулін і многія іншыя рабочыя.

... Скончылася змена. Па нешчырокай бакавой сцяжынкы рабочыя на веласіпэдах спяшаюцца дамоў, у Жабінку, або ў суседнія вёскі. А тыя, хто жыве ў рабочым гарадку, выходзяць пагуляць на маляўнічыя паляны, якія акружаюць гарадок. І далёка над роднымі прасторамі нясуцца задушэўныя песні, песні маладосці, працы, прыгожыя, як само наша жыццё.

Г. ПАРОМЧЫК.

РАДЗІМА РАСКРЫВАЕ АБ ДЫМКІ

Адзін з пісьнік старажылаў аднойчы паказаў мне нумар часопіса «Святвід», які выходзіў у Варшаве пры панскай Польшчы.

— Паглядзіце, якім бачылі наш край ў 1937 годзе, — сказаў ён, паказваючы адзін з артыкулаў.

Артыкул называўся «Палессе — край кантрастаў». Аўтар з непрытоенай іроніяй і насмешкай пісаў аб жыцці і побыце пісьнік сялян таго часу. У прыватнасці, у артыкуле прыводзіцца такі дыялог:

— Адкуль ты, чалавек?

— Я не чалавек, я — пішчуч...

Артыкул суправаджаўся «панарамай» тагачаснага Пінска: зарослы чаротам і плаўнямі бераг ракі Пины, над ракой убогія пахлеленыя хаціны, некалькі купецкіх лабазаў і масіўны будынак манастыра, падобны на красаныя бастыён, які ўзвышаўся сярод іх...

Такім быў Пінск два дзесяцігоддзі назад, да ўз'яднання Беларусі. Такім бачыў яго і Іван Гаўрылавіч Кабрынец, калі ў 1938 годзе адпраўляўся за акіяны ў пошуках лепшай долі.

О, калі б ведаў тады Іван Гаўрылавіч, што роўна праз год сяліне вёскі Паршэвічы, дзе ён нарадзіўся, сустрэнуць родную Савецкую армію і пачуюць дарогое, сардэчнае слова «таварыш!» Тады, напэўна, ўсё было б па-другому. Але ён не ведаў гэтага і разам з бацькам і жонкай Аленай вырашыў паспытаць шчасця ў далёкім Парагваі. А можа і пашанцуе.

Скрышчы акіянскі параход выкінуў іх на неабжытую парагвайскую зямлю. Тры гады яны карчавалі лес пад спякотным трапічным сонцам. Думалі расчысціць дзялянку, заняцца земляробствам. Але нічога з гэтага не вышло. Ад неспыль-

най працы хутка захварэў і памёр бацька. У Алены з'явіліся дзеці. І яна больш не магла дапамагчы мужу ў гаспадарцы. Іван многа і старанна працаваў, але як ні стараўся ён, аднаму не пад сілу было змагацца з лясной стыхіяй.

Рашыў Кабрынец заняцца рамствам. Ён ведаў сталярную справу, навучыўся рабіць павозкі, колы. Але дзе збываць свае вырабы? Для гэтага патрэбны пасрэднікі, а ім за «паслугі» — аддавай ільвіную частку заробатку.

Зноў цяжкасці, зноў няўдачы.

— Падзем у Аргенціну, — сказаў Іван Гаўрылавіч жонцы. — Можа, там шчасце ўсімхнецца.

Аднак яно не ўсімхнулася. Вялікі мітуслівы горад Буэнас-Айрэс сустрэў прыбыўшых халоднай абьякавацыю. «Новай травах» — «работы няма» — гэтыя словы надоўга ўрэзаліся ў памяць Івана Гаўрылавіча. Ён чуў іх у многіх правінцыях Аргенціны. Толькі пасля доўгіх нягод яму ўдалося, нарэшце, уладкавацца сталяраром у невялікай прыватнай майстэрні.

А з роднай Беларусі тым часам ішлі весткі за акіяны. Радасныя, хвалючыя. Мужна адстаяўшы родную зямлю ад нападў фашысцкіх захопнікаў, савецкія людзі аднаўлялі гарады і вёскі, будавалі новае жыццё, шчаслівае і радаснае, без капіталістаў і памешчыкаў, без эксплуатацыі і прыгнёту.

— На радзіму, толькі на радзіму, — гэтая думка ўладарна пасялілася ў сэрца Кабрынца і ні на хвіліну не давала яму спакою.

І вось ён зноў у Пінску. Глядзіць і вачам сваім не верыць. Як жа ўсё змянілася за гады яго вандраванняў! Горад шы-

(Працяг на 3 стар.)

ПАДЗЕІ, ФАКТЫ, НАВІНЫ...

Значную частку тэрыторыі Мінскай вобласці займаюць забалочаныя землі, над асваеннем якіх зараз працуюць дзяржаўныя меліярацыйныя станцыі. Ужо сёлета калгасы і саўгасы Міншчыны атрымаюць 30 тысяч гектараў асушаных тарфянікаў, а да канца сямігадкі каля 200 тысяч гектараў ці ў два разы больш, чым за мінулыя 35 год.

Пасёлка Першамайскі Столінскага раёна няма яшчэ на картах. Ён вырас на месцы былых хутароў. Тут — добрыя дамы, пабудаваныя з дапамогай калгаса, школа, магазін, бібліятэка. Ва ўсіх дамах электрычнасць, радыё.

Такія пасёлкі будуцца і ў іншых раёнах Палесся.

У вёсцы Азярцы Талачынскага раёна адкрыўся калгасны музей. У адной з яго залаў выстаўлены драўляны плуг, віды з металічнымі наканечнікамі, мялка, саматканнае адзенне, лапці і падобныя экспанаты, аб якіх цяперашняе пакаленне сялян ведае толькі па ўспамінах старых.

Аб вялікіх пераўтварэннях, што адбыліся ў вёсцы за гады Савецкай улады, аб заможным і культурным жыцці мясцовых калгаснікаў раскажваюць экспанаты, размешчаныя ў дзвюх залах гэтага цікавага музея, які карыстаецца вялікай павагай насельніцтва.

360 дзяцей энергетыкаў Васілевіцкай ДРЭС адпачываюць летам у плывучым піянерскім лагэры на рацэ Бярэзіне. На здымку: піянеры ля плывучага лагэра. На пярэднім плане: Валерыя Нянахаў (справа) і Анатолій Лукін.

РАДЗІМА РАСКРЫВАЕ АБДЫМКІ

(Пачатак на 2 стар.)

рока расунуў свае ранейшыя межы, узяўшы ўгору гмахамі шматпавярховых жылых дамоў і заводскіх карпусоў, упрыгожыўся зялёнымі скверамі і кветнікам, памаладзеў.

Вось адна з яго былых усцяраін — Брэсцкая вуліца. Раней яна канчалася ля пераезду чыгуначнай веткі. Далей была вёска — некалькі пакошаных хацінак, забалочаная пустача. А цяпер? Велізарны комплекс збудаванняў цэпалаэлектрацэнтралі, які дае святло і энергію гораду і вёскам, мясакамбінат, пеньказавод, завод штучных скур, вялікая школа-інтэрнат, дзе на поўным забеспячэнні дзяржавы жывуць і вучацца 300 дзяцей працоўных.

Не злічыць, бадай, усяго таго, што зроблена ў горадзе за гады Савецкай улады і што робіцца зараз. Змяняюцца аблічча горада. Змяняюцца людзі. Шырэй стала кола іх інтарэсаў, растуць культурныя запатрабаванні. Цікавы ўжо сам пералік культурнаасветных устаноў. Зараз у горадзе налічваецца 12 агульнаадукацыйных школ, у якіх вучацца дзеці жыхароў Пінска. Працуюць тэхнікумы — гідрамеліярацыйны, улікова-кредытны, хіміка-тэхналагічны, зооветэрынарны, індустрыяльны, педагогічнае і медыцынскае вучылішчы, вучылішча механізацыі сельскай гаспадаркі, музычная школа. Ёсць і філіял Інстытута інжынераў воднага транспарту, у якім навучаецца каля паўтарыста чалавек. Справядліва называюць Пінск горадам студэнтаў. Іх тут больш за пяць тысяч.

У горадзе ёсць добры краязнаўчы музей, тры кінатэатры, пяць бібліятэк.

Вось ужо два гады жыве і працуе тут Іван Гаўрылавіч Кабрынец. Радзіма пячотна раскрыла свае мацярынскія абдымкі, акружыла клонатамі і ўвагай. Кабрынецу далі добрую кватэру ў цэнтры горада, прадаставілі работу. Працуе ён на мэблевай фабрыцы сталёрам. Любяць і паважаюць яго ў калектыве. За ўдасканаленне служкава-шліфавальнага станка, на якім ён працуе, кіраўніцтва прадпрыемства нядаўна адзначыла Івана Гаўрылавіча прэміяй.

Дарослыя дзеці Кабрынца таксама працуюць: сын Міхал — на заводзе штучных скур, дачка Марыя — на маслазаво-

дзе. Малодшы сын Віктар вучыцца ў школе.

Нагнаць упушчаны час у вучобе вырашылі і дарослыя члены сям'і. Для гэтага ёсць усе ўмовы. Працуюць яны сем гадзін, і часу для адпачынку і вучобы дастаткова. Пяць разоў у тыдзень яны ўсе разам адпраўляюцца ў вярхоўную школу. Іван Гаўрылавіч займаецца ў пятым класе, Марыя — у сёмым, Міхал — у дзясятым.

— Самы старанны і дысцыплінаваны вучань ў класе, — з павагай гавораць пра яго педагогі.

У 1941 годзе, займаючыся ў шостым класе, я прачытаў многа кніг аб героях грамадзянскай вайны і хацеў быць такім, як Чапаеў і Лазо, Будзённы і Варашылаў, хацеў быць праўдзівым і сумленным чалавекам. Гэтаму нас вучылі ў школе, у калгасе, гэтаму вучыла ўся савецкая рэчаіснасць.

Але вось пачалася вайна, а разам з ёю і вадаварот у мам жыцці.

— Трэба быць фашыстаў, — гаварыў я.

— Сядзі і маўчы! — загадваў бацька. — Хутка немцы дойдучь да Урала.

Сапраўды, фашысты вельмі хутка рухаліся ўперад. А бацька, ад якога я чакаў адказу, гаварыў адно і тое ж: «Надышоў канец бальшавікам...» Потым ён уступіў у паліцыю, і наш дом пачалі наведваць яго прыяцелі. Я апынуўся ў ізаляцыі ад сяброў па школе. Яны не верылі мне, баяліся прагаварыцца, што ненавідзяць фашыстаў, і паліцай у тым ліку і майго бацьку. Гэта крыўдзіла мяне, я злаваў на сваіх сяброў і ўсё часцей і часцей падтакваў паліцаям, калі яны прарочылі хуткі канец бальшавікам, а ў 1943 г. і сам уступіў у паліцыю.

Многія чытачы падумаюць, што перад імі выступае грэшнік з раскаянем, хаця і гэта не так ужо дрэнна. «Награшыў — май мужнасць прызнаць і выправіцца». — гаворыць народная мудрасць. Але напісаць гэтае пісьмо ў газету мяне прымусілі зусім іншыя акалічнасці.

У нашу вёску Пратасы Акцябрскага раёна, што на Гомельшчыне, у мінулым годзе вярнуўся былы паліцэйскі Іван Апанасавіч Мірончык, які вандраваў па многіх краінах «вольнага свету», а ў апошнія гады жыў у Аўстраліі. Ён раскажаў мне аб былым начальніку паліцыі ў Пратасах Булаве Рыгору Іосіфавічу і аб паліцэйскім Круку Івану Савельевічу, якія зараз жывуць у Аўстраліі.

— Ты ведаеш Рыгора Булаву? — спытаў у мяне Мірончык.

— Яшчэ які! Цяпер ён называе сябе капітанам Булаўскім. Я часта сустракаўся з ім у Аўстраліі. Булаўскі жыве ў прыгарадзе Сіднея, у Гранвілі.

— Што ж ён там робіць? — Падрабляецца пад дэмакрата. Адным словам, ашуквае прастакоў.

— І жыве надрэнна? — Ого! — усміхнуўся Мірончык. — Чым болей сабака брацца, тым лепей гаспадар корміць. Так і Булаўскі. За хлусню набываў дом і абстаноўку... Грошы атрымлівае і ад гаспадароў, і ад ашуканых ім беларусаў. А такім як я, Булаўскі прапанаваў трымаць язык за зубамі.

Булава-Булаўскі... З жахам успамінаюць яго імя жыхары Акцябрскага і Парыцкага раёнаў. Сын марадзёра, драпежніка і бандыта — патрыёт! Бедна жывуць беларускія нацыяналісты, калі не грэбуюць паслугамі гэтага драпежніка. Бацька Булаўскага —

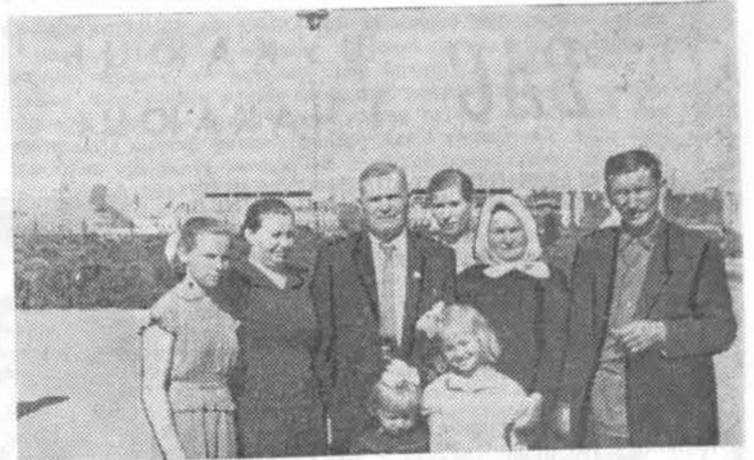
У суботу ўсе заканчваюць работу на дзве гадзіны раней звычайнага. Заняткаў у гэты дзень у школе няма, і ўся сям'я збіраецца разам. Добра ў такі вечар прайсціся па гораду, палюбавацца характаром родных мясцін або прысеці ля радыёпрыёмніка, паслухаць любімыя мелодыі.

Пакідаючы далёкую чужую зямлю, Іван Гаўрылавіч і Алена Пятроўна гаварылі сваім землякам за акіянам:

— Вось вернемся на Радзіму і пачнем жыццё спачатку.

І яны сапраўды пачалі яго. Новае, здзіўляючае, прыгожае жыццё.

Д. ДУДКО.

Іван Ануфрыевіч Зарыончык па турыскай пуцёўцы нядаўна наведаў Радзіму. 48 год назад ён пакінуў родныя мясціны і паехаў у Амерыку на заробкі. Ветліва сустрала Івана Ануфрыевіча Беларусь, родныя людзі. На здымку: І. А. Зарыончык (у цэнтры) сярод сваіх родных.

Крывавыя справы Булавы-Булаўскага

Іосіф пасля першай сусветнай вайны, у гады голаду і разрухі абуваў у пасталы чужых валоў, грабіў і калечыў людзей. І сын Рыгор, якому тады было 16 гадоў, не алставаў ад бацькі.

І вось праз якія дваццаць год, калі пачалася Вялікая Айчынная вайна, Рыгор Булава зноў выплыў на паверхню.

Я добра памятаю лад жыцця і думкі Булаўскага, ведаю, колькі ён нарабіў злачыстваў на беларускай зямлі. Рыгор Булава быў сябрам майго

У пачатку 1942 года ва ўрочышчы «Баранаў» Булаўскі пазабіваў сваіх аднавяскоўцаў Дзмітрыя Ільіча Крука, Дзям'яна Адамавіча Кашаеда і яго сястры Алёну. Ад рук Булаўскага загінулі дзсяткі нявінных людзей. Але разна, што адбылася ў Пратасах, на другі дзень вялікадзя ў 1942 годзе, ніхто і ніколі не забудзе.

Я з групай таварышаў сядзеў за святочным сталом. Раптам на вуліцы залемантавалі дзеці. Што здарылася?

Голуб — 18-гадовых дзяўчат, 60-гадовую Дар'ю Голуб, а калгасніцу Палагею і Соф'ю Вежнавец, Кірдуна Барыса, Антона Вежнаўца, Сямёна Яновіча, загадчыка магазіна Асіпенку і іншых адвез у Парычы і замучыў у турме.

Памятаю, мне давялося прачытаць характарыстыку на Булаўскага, у якой адзначалася, што ён са студзеня па сакавік 1944 года, калі мы знаходзіліся на Міншчыне, 12 разоў выязджаў на барацьбу з партызанамі. У той паперцы пералічваліся ўсе «заслугі» Булавы: як ён спаліў сёлы Атрыжэ, Тоўсты Лес і асабіста забіў больш за 50 чалавек, колькі адабраў у сялян кароў, коней і г. д.

Хутка Булава атрымаў ад немцаў чын капітана РОА, а раней яны ўзнагародзілі яго медалем.

Але з наступленнем Савецкай Арміі Булава раптам прыціх, стаў маўклівым і не вельмі іраваўся на «паліванне».

— Справы нашы дрэнныя, — прызнаваўся Булава-Булаўскі. — Трэба звязвацца з беларускім «прэзідэнтам» Астроўскім.

— Навошта шукаць якогасці Астроўскага, — гаварылі некаторыя з нас, — хутка і без яго нас выганяць з Беларусі.

— Дурні вы, — адказаў Булава-Булаўскі. — Нічога вы не разумееце...

І сапраўды, толькі цяпер мне стала зразумела, на што намякаў гэты кат беларускага народа. Яму ўжо цесна было на роднай зямлі. І вось цяпер, акапаўшыся ў прыгарадзе Сіднея, ён марочыць галовы эмігрантам у Аўстраліі сваімі «заслугамі» перад беларускім народам.

Не лепшым быў расказ Мірончыка аб «палітычнай» дзейнасці Івана Крука.

— Крук напаяў ужо на сябе авечую скуру, — гаворыць Мірончык. — Цяпер ён носіць чужое імя і прозвішча. У Аўстраліі яго ведаюць, як Ліпскага Антона Савельевіча. Спадар Ліпскі ў Германіі меў дзве жонкі, у Аўстраліі — тры. Адну з іх ён забіў, другая — латышка — сама кінула Ліпскага за тое, што ён хацеў зваліць яе дзесяцігадовую дачку Вальду.

Крука-Ліпскага крыху падкармлівае Булаўскі. Ён жа — правая рука Булавы-Булаўскага ў Аўстраліі, яго намеснік. Як магло здарыцца, што ў Аўстраліі забойца беларускага народа Булаўскі стаў на чале сіднейскага клуба і ашуквае простых людзей? Відаць, мясцовыя беларусы нічога не чулі аб ім. Але збан, як кажучь, да парываду носіць. Цяпер Булава-Булаўскі і яго памагатыя дарэмна стараюцца. Іх злачыствы выплывуць на паверхню і там, у Аўстраліі.

Іван ГОЛУБ, калгаснік сельгасарцелі імя Леніна Акцябрскага раёна Гомельскай вобласці.

бацькі-паліцай і пастаянным наведвальнікам нашага дома. Акрамя таго, я быў паліцаем першай роты 3-га паліцэйскага батальёна, якім камандаваў Булава.

З першага дня, як толькі Булава-Булаўскі стаў паліцаем парыцкай паліцыі, а затым начальнікам участка ў Пратасах, не спыняліся катаванні людзей.

Булава-Булаўскі не грэбаваў і рабункам. Гэта ён аббраў наш сельскі магазін, прысвоіў сабе ўсе тавары і кааператыўныя сродкі землякоў. Праз некаторы час разабраў памяшканне кааператыву і перавёз на сваю сядзібу, збудаваў сабе асабняк. Потым спадар Булаўскі пачаў адбіраць жывёлу і ўсе пажыткі ў насельніцтва, сярод белага дня раздзяваў людзей.

— Трэба карміць і аправадзіць германскіх салдат — нашых вызваліцеляў, — прыкрываючы сваё марадзёрства, тлумачыў ён.

Я прыводжу факты і толькі тыя факты, пра якія я асабіста ведаю. Я меў свабодны доступ у логава паліцэйскіх, фашыстаў. Мне яны давяралі, пры мне смела пра ўсё гаварылі і рабілі, што хацелі. Я чуў, як перад строем паліцэйскіх Булаўскі прысягаў, што будзе верна служыць Адольфу Гітлеру.

— Зараз убачыш, — адказаў Булаўскі, дастаючы псталет.

А паліцэйскія тым часам сганалі ў дом Мядодзія Голуба сялян, аблілі газай і падпалілі.

У агні загінулі Ева Кірдуна і яе двое маленькіх дзяцей. Аўдоця Вежнавец, яе пяцігадовы сын і 86-гадовая маці Марта, Ілья Рудзійко, яго жонка Варвара і 10-гадовая дачка Валя, Маня Вежнавец і яе трое дзяцей да сямігадовага ўзросту, Сцепаніда Крук і пяцёра дзяцей ад 5 да 15 гадоў. Усяго згарэла больш 30 чалавек.

Але і гэтай крыў было мала Булаўскаму. Ён злавіў на вуліцы Навума Голуба і Цярэшку Яновіча, доўга над імі здзекваўся, а потым расстрэляў. У той жа дзень ён павесіў свайго суседа Пятра Голуба, а 10 чалавек аднавяскоўцаў адвез у Парычы, дзе яны былі закатаваны ў засценках гестапа.

Булаўскі помсціў усім, каго ён падазраваў. Летам таго ж 1942 года ён сустраў каля вёскі Івана Кірдуна і расстрэляў. Восенню 1942 года Булаўскі разам з фашысцкімі галаварэзамі ўдзельнічаў у расстрэлах і знішчэнні грамадзян вёскі Чорныя Броды Акцябрскага раёна.

Вясной 1943 года Булаўскі расстрэляў Фядору і Аксінню

ПАДЗЕІ, ФАКТЫ, НАВІНЫ...

Многія вузы брацкай дружбы звязваюць працоўных Брэсцкай вобласці і Люблінскага ваяводства Польскай Народнай рэспублікі. У мінулым годзе ў брастаўчан павывала 19 розных дэлегацый з Любліна. Сёлета ў Брэсце павывала ўжо 5 дэлегацый.

Часта наведваюць сваіх польскіх сяброў дэлегацыі працоўных Брэсцкай вобласці з ліку медыцынскіх работнікаў, работнікаў народнай асветы, прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

Калі Святлана Казакова вярнулася з Масквы, першым пытаннем, якое задалі сяброўкі, было:

— Як здала экзамены?
— Выдатна.
Ад душы віншавалі яе дзяўчаты з 1-га прадзільнага цэха Магілёўскага завода штучнага валакна. Звычайная беларуская дзяўчына Святлана прыйшла на вытворчасць са школьнай лаўкі. Цяпер яна ўдарніца камуністычнай працы і завочна вучыцца ў Маскоўскім тэхнічным тэхнікуме. Такіх, як Святлана, на заводзе сотні.

ВАС ШУКАЮЦЬ І ЧАКАЮЦЬ СВАЯКІ

ДАПАМАЖЫЦЕ ЗНАЙСЦІ РОДНЫХ

Дарагая рэдакцыя! Вельмі прашу вас дапамагчы мне знайсці сяцёр маёй жонкі Алімпіяду, Марыю, Ядвігу, Ольгу і брата Аляксандра Паўлюць. Усе яны нарадзіліся і выраслі ў Мінску. Да вайны таксама жылі ў гэтым горадзе па вуліцы Савецкай, 57, кв. 2. Невядомы нам і лёс іх маці — Марыі Міхайлаўны.

Калі можаце, дапамажыце знайсці іх і наладзіць з імі перапіску.

Са шчырым прывітаннем і павагай.

М. К.»

ЗША

Ад рэдакцыі:

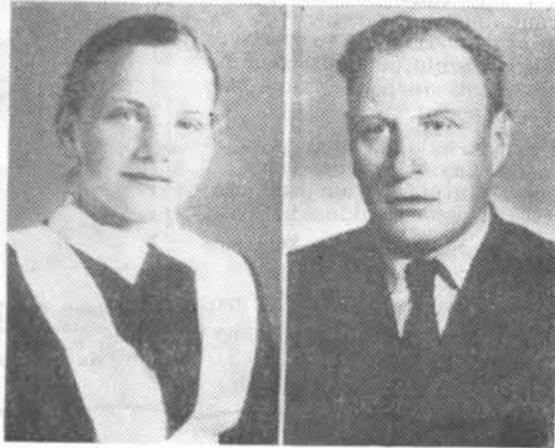
Паважаны суайчыннік М. К.!

Жадаючы выканаць вашу просьбу: дапамагчы знайсці родных, мы звязаліся з адрадным бюро. Нам паведамілі адрас брата вашай жонкі Аляксандра, куды і накіраваўся наш карэспандэнт.

Аляксандр Фадзеевіч Паўлюць жыве ў горадзе Мінску па вуліцы Дрэвапрацоўчай, 45а, кв. 16. Нядаўна яму далі новую кватэру. Аляксандр Фадзеевіч працуе ў магазіне, жонка — у абласной паліклініцы, а іх дачка Маша вучыцца ў 9 класе. Аляксандр Фадзеевіч і раскажаў пра лёс сваіх сяцёр, вашых сваякоў, сувязь з якімі вы хочаце наладзіць.

Вольга жыве зараз у горадзе Саратаве. Яна вышла замуж, мае дваіх дзяцей. У дзіцячым садзе ў Нова-Троіцку Чкалаўскай вобласці працуе Марыя. Алімпіяда з маці Марыяй Міхайлаўнай загінула ў 1943 годзе. Ад Ядвігі з часу Вялікай Айчыннай вайны няма ніякіх вестак.

Аляксандр Фадзеевіч раскажаў, што яго малодшая сястра Ніна ў пачатку Айчыннай вайны знаходзілася ў дзіцячым доме ў Мінску. Калі гітлераўцы занялі Беларусь, яны эвакуіравалі дзіцячы дом ў Дразды, пад

А. Ф. Паўлюць з дачкой Машай.

Мінск. Потым вывезлі ўсіх яго выхаванцаў у Германію. Там была і 17-гадовая Ніна. З таго часу Аляксандр Фадзеевіч нічога не ведае пра лёс сястры.

— У мяне было пяць сяцёр, — сказаў Аляксандр Фадзеевіч. — Малодшая з іх — Ніна заўсёды была маёй любімай. Мы ганарыліся ёю: добрая вучаніца ў школе, актыўная ўдзельніца мастацкай самадзейнасці, яна добра спявала, чытала вершы, танцавала. Многа год я сумую па сястры. Калі можаце, дапамажыце і мне знайсці яе, яна недзе на чужыне, — у сваю чаргу папрасіў Аляксандр Фадзеевіч.

Дарагі зямляк, мы вельмі рады, што дапамаглі вам, вашай жонцы і Аляксандру Фадзеевічу знайсці адзін аднаго.

Няхай будзе моцнай, добрай і доўгай ваша сувязь з роднымі, з роднай краінай.

ДЗЕ ТЫ, АРСЕНІЙ?

Паважаныя таварышы!

Дапамажыце мне знайсці брата Арсенія Кірсанавіча Колесава.

Прашу таксама апублікаваць ў газеце «Голас Радзімы» маё пісьмо да яго.

***

Дарагі брат Арсеній! Хачу напісаць крыху Прайшло многа часу з аб сабе і маме. Жывём той пары, як ты разлучыўся з бацькоўскім домам, але ні мне, ні тваёй роднай маці Колесавай Васіліне Фёдару-не не верыцца, што цябе няма ў жывых. Мама заўсёды цябе ўспамінае, яе сэрца адчувае, што ты жывы. Дык адгукніся на гэта пісьмо і паведамі нам, дзе ты ў сучасны момант жывеш.

Твой брат Назар Колесаў.

***

Дарагія суайчыннікі, калі хто з вас ведае аб лёсе майго брата Колесава Арсенія Кірсанавіча, прашу паведаміць па адрасу: БССР, горад Бабруйск Магілёўскай вобласці, вуліца Х з'езда Саветаў, дом № 9, Колесава Назару Кірсанавічу.

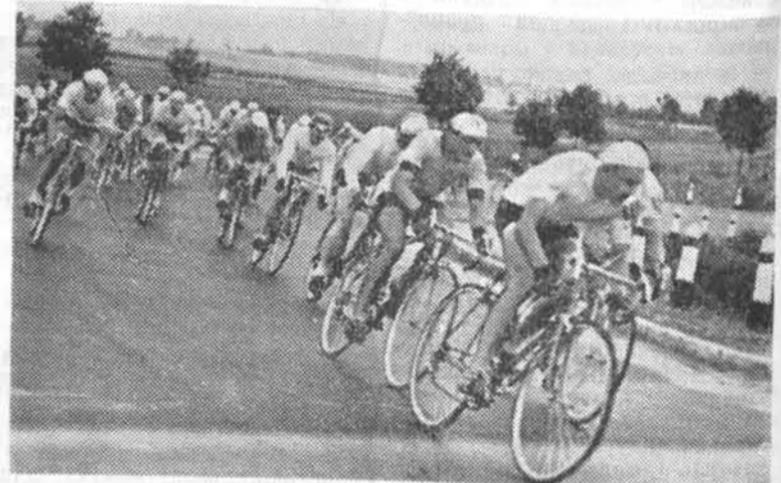
СПОРТ

△ ЗАКОНЧИЛАСЯ ПРАХОДЗІШАЕ У БЕЛГРАДЗЕ ПЕРШЫНСТВО ЕУРОПЫ ПА БОКСУ. Савецкая каманда заняла першае месца. Залатых медалюў чэмпіёнаў удастоены нашы боксёры С. Сіўко, А. Тумінш, Р. Тамуліс, Б. Лагунцін і А. Абрамаў. У савецкай камандзе выступаў малады беларускі боксёр Аляксей Засухін. Ён заняў другое месца.

△ НА АДБЫУШЫМСЯ У ЛЕНІНГРАДЗЕ ПЕРШЫНСТВЕ КРАІНЫ ПА ВЕСЛАВАННЮ НА БАЙДАРКАХ І КАНОЭ каманда Беларусі заняла пятае месца. Паспяхова выступілі на гэтых спаборніцтвах алімпійскія чэмпіёны Сяргей Макаранка (Брэст) і Леанід Гейштар (Гомель). Яны выйшлі пераможцамі на дыстанцыях тысячы і дзесцяць тысяч метраў.

△ У МІНСКУ БЫЛО РАЗЫГНАНА МАЛАДЗЕЖНАЕ ПЕРШЫНСТВО РЭСПУБЛІКІ ПА ВЕЛАСІПЕДУ. У камандным заліку веласіпедысты «Ураджая» занялі трэцяе месца. Галіна Тарасюк была другой у гонцы на тры кіламетры з раздзельным стартам, другое месца на дваццаціцікіламетровай дыстанцыі заняла Вольга Крывадубская. Паспяхова выступілі і юнакі «Ураджая». Яны занялі другое месца ў каманднай гонцы на 50 кіламетраў.

Па дарогах Беларусі і Украіны былі праведзены многадзённыя велаконкі. У іх прынялі ўдзел спартсмены Чарнігава, Гомеля, Мінска, Віцебска і Магілёва. На здымку: велаконшчыкі на дыстанцыі ў раёне Гомель — Рагачоў.

БЫВАЙЦЕ ЗДАРОВЫ...

Словы Адама Русака

Музыка Г. Любана

Allegro

БЫ - ВАЙ - ЦЕ ЗДА - РО - ВЫ ЖЫ -

ВІ - ЦЕ БА - ГА - ТА, У - ЖО - ЖЫ ПА Е - ДЗЕМ ДА СВА ЁЙ

ХА - ТЫ ЎЗЯ - ЛЕ - НАЙ ДУБ - РО - ВЕ МЫ НА - ЧА - ВАЦЬ БУ - ДЗЕМ, А

ВА ША Е ЛАС - КІ ВА ВЕК НЕ ЗА - БУ - ДЗЕМ МЫ

Бывайце здаровы,
Жывіце багата,
Ужо ж мы паедзем
Да сваёй хаты.
Мы слаўна гулялі
На вашым вяселлі,
Было ж нам даволі
Ўсяго, што хацелі.
У вашым калгасе
Шырокае поле,
Няхай жа для ішчасця
Цвіце ваша доля.
На рэчках на вашых
Муціліся б воды,
Каб плаваці з крыкам
Гусей караоды.
Каб жыта ў полі
Трубою вілося,
А ў хаце, каб сала
Кубламі вялося.
Штодзень у капусце,
Каб плавала скварка,
А к ёй, калі трэба,
Знайшлася б і чарка.
Каб вам шанцавала
Ды часта на госці,
Ніхто б ды ніколі
Не меў на вас злосці.
Не толькі каб людзі
Ад вашай брыгады,
Каб вашу працаў

Мы ўсе былі рады,
Жадаем лшч вам
Прыбытку у хаце,
Ні мала, ні многа —
Штогод па дзіцяці.
Не будзе вам крыўды
Яшчэ і за тое,
Калі пашанца
На год і па двое.
Дарогу ж мы знаём
Да вас, згамоўці,
І ездзіць мы будзем
Да вас часта ў госці.
Эх, то на адведы,
Эх, то на радзіны,
Вазіць караві
На дзве паўсамні.
Бывайце здаровы,
Жывіце багата,
Ужо ж мы паедзем
Да сваёй хаты.

НАШ АДРАС

Мінск, праспект Імя Сталіна, 77.
Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў (for Briefe): Minsk, Post-schlossfach № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

У розных гуртках мастацкай самадзейнасці Палаца культуры Гродзенскага тонкасуконнага камбіната удзельнічаюць ткачыні, прадзільшчыцы, інжынеры, тэхнікі і служачыя прадпрыемства, а таксама члены іх сем'яў. Іх выступленні карыстаюцца вялікім поспехам сярод працоўных горада. На здымку: удзельніцы танцавальнай групы, вачершчыца Маргарыта Круцалева (злева), настаўніца Раіса Сазонава, школьніцы Валянціна Касцёвіч і Таісія Кульбіцкая, ткачыні Нэлі Камянова і Вольга Паўлава выконваюць рускі народны танец «Бярозка».